

Protokoll fört vid Styrelsemöte med Svenska Togoföreningen

Mora Folkhögskola den 29 maj 2001

Närvarande: Håkan Franklin, ordförande
Afi, Alabambo (båda representanter för de studerande på C.R.A.S.E.)
Mats M., Rainer H.

§1 Dagordningen fastställs. Rainer utses till protokollskrivare.
Afi och Alabambo hälsas särskilt välkommen till mötet.

§2 Utbytesstudenternas försenade ankomst diskuteras. Ambassaden i Lagos lyckades inte hitta de bådas pass. Schengendokumentet försenade ytterligare. Svenska Togoföreningen har protesterat mot handläggningen och frågan har av Vivian Gerdin tagits upp i Riksdagen.

§3 Afi och Alabambo rapporterar från C.R.A.S.E.

a) Direktören hälsar att han har svårt att veta vad man har råd med gällande inköp av material. Mats och Håkan kommer att förklara för M. Blu så att denne kan rapportera till direktören att det finns medel på kontot i Lomé.

b) Antal kursdeltagare på C.R.A.S.E.
Träslöjden 17 deltagare
Textilslöjden 23 -
Smide 2 -
Manlig textilslöjd 1 -
Många deltagare bor just nu på centret.

En ny cistern för insamling av vatten behövs, meddelar Alabambo. Under december var vattnet slut. Två cisterner räcker inte för det antal studerande som finns.

Ett stort fält för odling av jordnötter har öppnats.

Alfabetisering i ewe pågår.

Volleyboll spelas intensivt just nu.

Önskemål: Sjukvårdssprit måste fyllas på i slöjden.

§4 Direktören har sätts rapport. (Bil. 1)

§5 Ett brev från f.d. lokalkommittén har anlånt. (Bil. 2)
Man önskar ett klarrättande om relationerna mellan Sv. Togoföreningen, D.J.A.S.E. och lokalkommittén.

Svenska Togoföreningens Styrelse betonar att M. Blu är föreningens representant i Togo och att lokalkommitténs främsta uppgift är att befästa och förankra skolan inriktnings, mål och arbete i byarna. Ekonomiska medel distribueras inte av lokalkommittén. Alla medel går till skolans verksamhet.

Sv. Togoföreningen har inte möjligheter att utöka ekonomiska bidrag till annan verksamhet än till centrets arbete. I en framtid önskar Sv. T. att centret kan bli helt självförsörjande.

Sv. Togoföreningens uppdrag i Sverige är att hålla kontakt med den svenska folkbildningen och att göra insatser för insamling av medel till verksamheten i Togo.

§6 Kontakten mellan Svenska Togoföreningen och folkhögskolorna i regionen diskuteras. Det är viktigt att fler folkhögskolor medverkar i projektet.

§7 Per Årman, rektor på Mora Folkhögskola, önskar en plan för Afis och Alabambos vistelse i Sverige. Försäkring måste tecknas.

Följande preliminära plan gäller:

29/5 - 1/6 Mora Folkhögskola
2/6 - 16/6 Mora Folkhögskola - Skattungbykursen
17/6 - 25/6 Gustafs - bondgård. Anne-Marie Svensson
26/6 Besök hos Gunnar Schotte
27/6 - 15/7 ev. återbesök i Skattungbyn
18/7 hemresa

Proces-verbal de la réunion du bureau de l'AST

Mora folkhögskola le 29/5 2001.

Les assistants: Håkan Franklin (président). Adjado Afi, Lawotako Alabambo (représentants des apprentis du CRASE), Mats M., Rainer H.

§1 L'ordre du jour fut adopté. Rainer était nommé secrétaire de la réunion. On a souhaité la bienvenue surtout à Afi et Alabambo.

§2 On a discuté l'arrivée très retardée de deux apprentis invités. L'ambassade à Lagos n'avait pas réussi de trouver les passeport dans l'envoi. Le traité de Schengen a retardé encore. L'A.S.T. a protesté contre le traitement et les problèmes sont présentés au ministre des affaires étrangères par la députée de l'assamblé national, Viviann Gerdin.

§3 Rapport actuel du CRASE par Afi et Alabambo.
a) Le directeur ne sait pas comment financer les achats de matériel. Mats et Håkan vont expliquer à M. Blu pour qu'il peut dire au directeur qu'il y a des moyens sur le compte à Lomé.

b) Nombre d'apprentis au C.R.A.S.E.:
Meniserie 17, Couture femme 23, Forge 2,
Couture homme 1.
Une nouvelle citerne est nécessaire, dit Alabambo.
En décembre l'eau était fini. Deux citernes ne sont pas suffisant pour le nombre d'apprentis au centre.
On a préparé un grand champ d'arachide.
L'alphabétisation en ewe continue.
On joue actuellement beaucoup de volley-ball.
Un désir: Il faut compléter la boîte de premiers soins.

§4 Le directeur du centre a envoyé un rapport (P.J. 1)

§5 Une lettre de l'A.J.D. est arrivée (P.J. 2)
On souhaite un éclaircissement des relations entre l'AST et l'AJD.

Le bureau de l'AST souligne M. Blu est le représentant de l'AST au Togo et que la première tâche de l'AJD doit être d'enraciner et renforcer l'orientation, le but et le travail du Centre dans les villages. Les moyens financiers ne sont pas distribués par l'AJD.
Tous les moyens sont pour les activités du Centre.
Ce n'est pas possible pour l'AST d'élargir l'aide à d'autres activités que ceux du Centre. A l'avenir l'AST souhaite que le Centre sera indépendant de l'aide de l'étranger.

La tâche de l'AST en Suède, c'est d'être en contact avec l'éducation populaire et faire des efforts afin de ramasser des moyens financiers pour les activités au Togo.

§6 On a discuté les contacts entre l'AST et les écoles "folkhögskola" dans notre région,
C'est important qu'encore des "folkhögskolor" participent dans notre coopération.

§8 Vid nästa styrelsemöte tas principerna för studerandeutbytet upp till behandling.

§9 Föreningen ekonomiska ställning:
Pg 11 466 kr
Bank 88 256 kr
Kooperativet 10 000 kr

Håkan tar med sig lön för 6 månader. Kronans värde sjunker, varför lönekostnaden stiger.

§10 Mötet avslutas med "småprat".

Protokollförfare:

Rainer Hielle

Justeras:

Håkan Franklin

P.J. 1

RAPPORT D'ACTIVITES DU CRASE DE KUMA-DUNYO (26 JUIN AU 31 DEC- 2000)

Le rapport que nous avons l'honneur de vous présenter constitue les activités menées du 26 Juin au 31 Déc- 2000.

I - Les Activités:

1)- Les activités professionnelles

a- La menuiserie: Elle regroupe 16 apprentis et un maître menuisier. La formation est pratiquée. Les commandes étaient rares mais depuis Juillet 2000 jusqu'à ce jour nous avons beaucoup de commandes. Elle constitue le poumon du Centre car c'est le seul atelier qui alimente la Caisse. Cependant l'achat de certains outils très importants pour redynamiser cet atelier et le rendre plus performant et plus productif.

b)- La Couture : Elle regroupe 24 apprentis et une maîtresse Couturière: Cet atelier ne fait pas de recette mais la formation se passe sans commandes. Pour preuve, sur 10 apprenties envoyées à l'Examen cette année à KPALIME, nous avons eu 100% et 4 de nos apprenties sont dans les 10 premières sur un effectif de 210.

c)- La Forge et la Soudure: Elle compte 2 apprentis. Cet atelier aussi ne fait pas tellement de recette. Comme le groupe électrogène vient d'être remplacé, nous pensons que cela peut reprendre, avec la soudure et le recrutement des apprentis.

d)- Sömnaden: Den omsattar 24 elever och en sömnadslärare. Denna atelje ger inga intäkter men utbildningen fortgår utan anmärkning. Som bevis: Av 10 elever som sätts till examen i Kpalime i år klarade sig 100 % och 4 av våra elever var bland de 10 bästa bland totalt 210

c- Smide och svetsning: Den har 2 elever. Denna atelje ger inte heller så stor förtjänst. Då svetsaggregatet, tror vi att det skall bli bättre med svetsningen och rekryteringen av elever.

d- Vävningen: Det är en (1) elev i denna atelje. Av den anledningen har vår överordnade sätts vävläraren på utbildning i Frisyrlärande och Hårfälglärande. Hon har slutfört utbildningen och börjar snart rekrytera elever.

e- Manlig sömnad: Trots att herrskräddaren är välmeriterad, har inte denna atelje fått några kontakter. Vi hoppas att den skall utvecklas under den närmaste tiden.

§7 Per Årman, le directeur de Mora Folkhögskola, a demandé un plan du séjour en Suède d'Afi et Ala-bambo. Il faut une assurance.

Nous avons décidé le plan préliminaire suivant:

29/5 - 1/6 Mora Folkhögskola

2/6 - 16/6 Mora Folkhögskola-Skattungbykursen

17/6-25/6 Gustafs chez Ann-Marie Svensson

26/6 Visite chez M Gunnar Schotte

27/6-15/7 ev. visite encore à Skattungbyn

16/7 Départ à Lome.

§8 À la prochaine réunion du bureau on va discuter les principes de l'échange des apprentis.

§9 La situation actuelle financière de l'association:
C.C.P. 11.466 SEK; Banque 88.256 SEK; De la Coopérative 10.000 SEK (pour les voyages). Håkan va amener de l'argent pour la contribution de salaires des encadreurs. La valeur de la SEK diminue, c.-à-d. les cotations des salaires augmentent.

§10 La réunion est fini par la conversation.

Rainer Hielle (secr.) Håkan Franklin (prés.)

Bilaga 1

Rapport över verksamheten vid CRASE i Kuma-Dunyo (26 juni - 31 dec. 2000)

1) Utbildningsverksamheten (ateljéerna)

a- Snickeriet: Det omfattar 16 elever och en snickarlärare. Utbildningen är praktisk. Beställningarna har varit få, men sedan juli 2000 har vi haft många beställningar. Snickeriet är centrets lunga, ty det är den enda ateljen som ger pengar till kassan. Men inköp av vissa verktyg visar sig vara ofrånkomligt för att förstärka denna atelje och göra den effektivare och mera produktiv.

b- Sömnaden: Den omfattar 24 elever och en sömnadslärare. Denna atelje ger inga intäkter men utbildningen fortgår utan anmärkning. Som bevis: Av 10 elever som sätts till examen i Kpalime i år klarade sig 100 % och 4 av våra elever var bland de 10 bästa bland totalt 210

c- Smide och svetsning: Den har 2 elever. Denna atelje ger inte heller så stor förtjänst. Då svetsaggregatet, tror vi att det skall bli bättre med svetsningen och rekryteringen av elever.

d- Vävningen: Det är en (1) elev i denna atelje. Av den anledningen har vår överordnade sätts vävläraren på utbildning i Frisyrlärande och Hårfälglärande. Hon har slutfört utbildningen och börjar snart rekrytera elever.

e- Manlig sömnad: Trots att herrskräddaren är välmeriterad, har inte denna atelje fått några kontakter. Vi hoppas att den skall utvecklas under den närmaste tiden.

d) Le Tissage: Il y a une (1) apprentie dans cet atelier. C'est pour raison que dès notre père de service nous avons envoyé la Maîtresse Tisserande pour une formation en Coiffure et Tresse. Elle vient de terminer et va bientôt commencer par recruter des apprenties.

e) Couture Homme: Malgré la qualification du Maître tailleur, cet atelier n'a pas de certains contacts, on peut espérer dans les jours à venir son amélioration.

2- Les autres activités :

a) L'Agriculture: Le Centre ne dispose que de 1/4 ha de champ de manioc car la parcelle dont il dispose est mise en jachère pour la campagne prochaine. L'entretien de la teckeraire et plants d'Eucalyptus et d'acacia se poursuit.

Pour la campagne prochaine nous avons prévu un champ de palmier.

b) Activités Culturelles: Elles se resument à la mise sur pied d'un groupe de chorale.

c) Activités sportives: Le Centre dispose d'une équipe de volley ball et un équipe de football pour le divertissement des apprentis.

d) L'Alphabétisation: Le cours d'alphabétisation est dispensé seulement en EWE.

3- Relation avec l'Extérieur: L'A.S.T. Constitue le seul partenaire extérieur du CRASE de KUMA-DUNYO. Nos remerciements pour cette association pour son soutien au développement du CRASE et surtout pour les relations, l'assurance maladie des maîtres certains et le financement des œuvres de construction.

4- Situation Financière: Au 31 décembre 2000 le résultat financier suivant se dégage.

-Recettes	=	344.000
Dépenses	=	286.040
Solde	=	57.960

Toutes ces recettes proviennent en grande partie de l'atelier menuiserie.

Nous souhaitons que les relations entre l'A.S.T. et le CRASE se renforcent davantage pour le bonheur de nos apprentis.

Le Directeur du CRASE,

2) Övrig verksamhet.

a- Jordbruk: Centret odlar nu inte mer än 1/4 ha maniok, ty resten av arealen ligger i träd i inför näst odlingsårsong. Skötseln av teakskogen och eukalyptus- och acacia-planteringarna fortsätter. Nästa planteringssäsong planeras vi ett område med palmer.

b- Kulturell verksamhet: Den sammasattas i bildandet av en kör på centret.

c- Sportverksamhet: Centret har ett volleybollag och ett fotbollslag för eleverna förströelse.

d- Alfabetisering: Alfabetiseringskursen ges endast på ewe.

3) Utåtriktade relationer.

Svenska Togoföreningen utgör den enda utomstående partnern till CRASE i Kuma-Dunyo. Vårt tack till denna förening för dess stöd till utvecklingen av CRASE och framförallt för kontakterna, lärmars sjukförsäkring och finansieringen av byggnadsarbeten.

4) Den ekonomiska situationen.

Per den 31 december 2000 var det ekonomiska resultatet följande:

Inkomster	344.000
Utgåter	286.000
Saldo	57.960

Dessa inkomster kommer till allra största delen från Snickeriet.

Vi hoppas att relationerna mellan Svenska Togoföreningen och CRASE skall stärkas till förmån för våra elevers bästa.

Rektor för CRASE
KOMI Nyazozo

Participants à la réunion du bureau de l'AST à Mora. De gauche à droite: Håkan Franklin (président), Lawotako Alabambo, Adjado Afi, Rainer Hielle (vice-président).

Deltagare vid Sv Togoföreningens styrelsemöte i Mora. Från vänster till höger: Håkan Franklin (ordf.), Lawotako Alabambo, Adjado Afi, Rainer Hielle (v.ordf.)

P.J. 2

ASSOCIATION JEUNESSE DEVENIR-TOGO (AJD-TOGO)
BP 2363 Lomé

Lomé, le 27 décembre 2000

Le Président,
A Monsieur le Président de l'AST
(SVENSKA TOGO FÖRENINGEN)
S/C Mats MATSSON,
FOLHÖGSKOLAN
BOX - 66 - S - 66 0 60
MOLKOM - SUÈDE

Bilaga 2
Lome le 27/12 2000

Ordförande
Sv Togoföreningen
Molkom - Suède

Herr ordförande,

På tröskeln till det nya året 2001 tar jag som min uppgift att, å alla AJD-TOGO:s medlemmars vägnar, tillönska er hälsa, framgång och välstånd i allt ni företar er.

Må våra relationer utvecklas så att vi lyckligt kan föra kampanj i hamn, den att tillförsäkra en lämplig utbildning är denna förlorade ungdom, så att den kan försörja sig.

Jag tar även tillfället i akt att för er berätta vissa fakta och göra er vissa förslag, som syftar till att bevara det goda samarbete, som alltid varit mellan våra två föreningar när det gällat att genomföra vårt gemensamma uppdrag.

AJD-Togo bildades 30/3 -96 för att ersätta Lokalkommittén för CRASE i Kuma-Dunyo. Innan detta datum hade en provisorisk lokalkommitté tillsatts med BLU som ordförande.

En månad innan mandatet för denna lokalkommitté gick ut hade BLU lämnat sin ordförande post och meddelat att han inte kunda vara medlem i den nya föreningen under vardande.

En tid efter det att AJD bildats meddelade BLU, att han utsetts till Sv Togoföreningens representant i Togo.

För att undvika förvirring skulle jag vilja be er att klart definiera vilka befogenheter Sv Togoföreningens representant har beträffande skötseln av CRASE i Kuma-Dunyo. Detta skulle möjliggöra för alla parter att öppet och lagligt fullgöra sina uppgifter utan att inkräkta på varandras ansvarsområden.

Intom AJD tycker vi, att vi på goda grunder kan representera Sv Togoföreningen. Vår verksamhet kunde då kontrolleras av BLU. Om detta förslag tilltalas er, behöver formerna för finansieringen av verksamheten vid CRASE ses över.

Sálunda bör ledningen för CRASE främstlägga sina behov för AJD, som utarbetar planer. Dessa skickas till Sv Togoföreningen via BLU.

När ett projekt accepteras, skickas pengarna till AJD med verifierat till BLU. AJD genomför projektet i samarbete med ledningen för CRASE och under övervakning av BLU. AJD kan delegera verkställigheten av vissa delar av projektet till ledningen för CRASE. AJD kontrollerar då dessa delegerade delar och redovisar för BLU, som i sin tur kan göra nöd-vändiga kontroller.

När ett projekt genomförs, utarbetar AJD en ekonomisk rapport, som skickas till Sv Togoföreningen och till BLU, som i sin tur skickar en rapport till Sv Togoföreningen.

Detta förfarande skulle ha fördelen att möjliggöra en kontroll på dubbla nivåer över projekt genomförda på CRASE i Kuma-Dunyo. Det skulle också nå mera konkreta resultaten att undvika upprepning av vissa arbeten under denna tid, då inkomstkällorna bara minskar.

Denna ömsesidiga kontroll, som de olika aktörerna skulle utöva genom sina engagemang i centrets verksamhet, vore välgörande för alla, tack vare en öppen och sund förvaltning. Centret kommer att gå starkt ur detta, genom de förverkliganden som kommer att genomföras där, och genom att man undviker kontroverser och misstänksamhet, vilket bara medförs förseningar.

Med förförkning om att ni tillmäter detta brev en särskild vikt, ber jag er, Herr Ordförande, att motta uttrycket för min djupa tacksamhet.

K. B. Nyamedzose

K. B. NYAMEDZOSE

ADJADO Afi Dovi

Je voudrais parler un peu de notre séjour en Suède:

Nous étions arrivés en Suède vendredi, le 25 Mai. En ce moment les cours sont terminés, donc on n'a pu rien faire. Mais nous sommes allés regarder les gens qui font des petits travaux comme dessiner, tisser les pagne, fabriquer le bateau. Et d'autres se préparent pour la fête Nobel avant la libération.

Jeudi, le 31 Mai c'était la fête Nobel. Nous étions rassemblés dans la cour et quelque chose sous forme de l'auto bus fabriqué par quelques gens dans l'école nous conduisait dans un ordre en rang et nous avions contournés la cour. Maintenant nous sommes dans la salle à manger. Et là nous avons vu un roi et une reine qui ont le rôle de donner la joie ou la gloire dans la fête Nobel.

La libération à Mora.

Vendredi, le 1er juin, c'était le jour de libération et le monde se précipite pour la place de la libération. Les gens chantent d'autres jouent les guitar et font aussi la musique c'est intéressant quand même. On a parlé aussi conser nantles travaux qu'ils ont faits pendant les cour et ils ont pris des cadeaux selon ce qu'ils méritent.

C'est en ce temps que nous avons reçu un papier sur lequel on a écrit 34 mille couronnes pour notre centre Kuma-Dunyo.

Skattungbyn.

Ce vendredi même après la libération on a quitté l'école de Mora pour une autre école dans un village appelé Skattungbyn. Cette école aussi fait partie d'école de Mora, mais eux, ils travaillent sans congé durant toute l'année. Et ils font surtout les travaux champêtres. Nous avons arrachés les herbes, plantés les plantes, semés les haricots et les pommes de terres etc.

Dimanche, le 3 juin j'étais parti à l'église avec Mr Mats. Là j'ai rencontré une femme que je connaissais à l'école de Mora et qui nous enseignait des chansons et les danses. Elle m'a invité d'aller avec elle à l'église dans un village.

Lundi, le 4 juin nous étions partis avec ses trois enfants. Et ils nous ont accueilli normalement. Je les voyais chanter leurs cantiques et lire la bible, mais je ne savais pas ce qu'ils disent parce que je ne connaissais pas leur langue. Après un moment la femme m'a présentée et ils m'ont demandé de chanter. Ils sont très contents de ma chanson.

Le séjour à Gustafs.

Le 14 juin nous avons quitté Skattungbyn pour Gustafs chez Ann-Marie. Elle est là avec sa famille et nous avons regardé comment on enlève le lait des vaches avec les machines et c'était très

intéressant pour moi quand même. Mais j'ai peur parce que si tu ne fais pas attention les vaches vont te jeter des coups de pieds. L'année passée une de ces vaches a donné un coup à Alabambo et il est tombé par terre. C'est pour cela que j'ai peur. Mais un peu seulement. Les vaches sont quand-même gentilles. c'est moi qui ai peur.

Il est aussi allé coupé les herbes avec le propriétaire des vaches comme nourriture des vaches. En ce moment, je cout les habits pour les enfants de Ann-Marie et pour moi même aussi.

Parfois j'accompagne une femme appellée Karin dans leur boutique pour acheter quelques nourriture.

J'ai un ami à côté de Gustafs qui s'appelle Per Hellgren. Le village s'appelle Bisberg et il m'avait invité de venir connaît sa maison. Dimanche, le 24 Juin Il était là avec sa famille avant mon arrivée. La famille était très contente et heureuse de me voir au milieu d'eux.

Après nous avions promené dans le quartier un peu et nous étions parti dans la vallée. Vraiment, c'est fantastique. Ils ont construits des maisons avec beaucoup de choses, c'est jolie et magnifique.

Le 25 juin, on a quitté Gustafs pour Molkom, le village de Mr Mats Matsson.

Afi och Alabambo kom till Arlanda den 25 maj. Det var en fredag och efter en tröttande bilresa kom de fram till Mora och Skeriol på sena eftermiddagen. Skolan var då stängd, men kvar på elevhemmet Kullan fanns deras bästa kamrat från ifjol, Judith Johnson. Hon tog emot på bästa sätt, lagade mat etc.

Arrivées à Mora dans la soirée le vendredi le 25 mai, après une voyage fatigante par voiture de Arlanda à Mora, Afi et Alabambo étaient bien recueillis par leur camarade de l'année passée, Judith Johnson.

Enfin à Mora! Äntligen i Mora!

Sur les pages 20 et 21. Adjado Afi et Lawotako Alabambo ont écrit les textes en français. Nous n'avons pas traduit ces textes exactement en suédois. Les lecteurs suédois doivent suivre les expériences d'Afi et Alabambo par les textes des photos.

På sidorna 20 och 21 har Adjado Afi och Lawotako Alabambo beskrivit sina upplevelser på franska. Vi gör ingen direkt översättning av dessa texter, utan låter våra svenska läsare ta del av deras upplevelser via bildtexterna.

J'ai un ami à côté de Gustafs qui s'appelle Per Hellgren. Le village s'appelle Bisberg et il m'avait invité de venir connaître sa maison. Dimanche, le 24 Juin Il était là avec sa famille avant mon arrivée. La famille était très contente et heureuse de me voir au milieu d'eux.

Après nous avions promené dans le quartier un peu et nous étions parti dans la vallée. Vraiment, c'est fantastique. Ils ont construits des maisons avec beaucoup de choses, c'est jolie et magnifique.

Le 25 juin, on a quitté Gustafs pour Molkom, le village de Mr Mats Matsson.

Le 31 Mai 2001

c'était la fin de l'année scolaire à Mora Folkhögskola. On avait célébré une grande fête de Nobel c'était une grande fête qui est bien animée par Mora Folkhögskola. On a mangé beaucoup, bu, dansé. Ils ont présenté le roi et la reine. C'était une fête très effusée et fantastique.

Le 1 Juin 2001 était la libération, dont Mora Folkhögskola a fait. Et nous étions directement parti à Skattungbyn pour travailler avec un cours qui est membre de Mora Folkhögskola et qui se trouve à Skattungbyn. À Skattungbyn nous avons fait des travaux champêtres. Plantations des pommes de terre des oyagnons. Les membres de cette école étaient très intéressés de notre travail. Le 9 juin, nous étions parti dans la forêt pour une visite. On a remarqué deux sortes d'arbres, ce sont les sapins et les épinettes. Dans une autre partie il y a de petites herbes qui sont courts et ont trois ans chacuns. Sur 11m de diamètres on peut compter environ 100 herbes. Skattungbyn Folkhögskola m'a beaucoup intéressé. C'est parce qu'ils ont fait des groupes de travail et chaque groupe a son travail personnel et les gens de notre groupe étaient Frida, Sara, Johan et Martin.

Ett historiskt teaterstcke om en häxprocess uppskattades mycket av Afi och Alabambo.

La pièce de théâtre d'un procès historique de sorcellerie était très appréciée par Afi et Alabambo.

En dag fick vi följa med Staffan Eklöv på en excursjon med en studiegrupp. Här studerar Afi lavar. (t.h.)

Un jour nous avons fait une excursion avec un groupe d'étudiants. Ici Afi est en train d'étudier des licences.

Av tradition tradition planterar en avgångsklass varje år ett par fruktträd vid avslutningen. Här sker det till traditionell musik (nedan).

Selon la tradition une classe terminale plante chaque année des arbres fruitiers au jour de la libération. Ici on le fait accompagné par la musique traditionnelle (en bas).

*Till
Byfolkhögskolan
Foyer Rural
Crase
Togo Västafrika*

Överlämnar elever och personal på Mora Folkhögskola och Särnafilaten

34 000 skr

från läsåret 2000-2001 insamlingsverksamhet
pengarna har kommit från
Loppmarknad
Brödförsäljning
Lotterier
Föreläsningsverksamhet
Enskilda gåvor

Ansväriga för insamlingsverksamheten har varit Internationella gruppen på Skeriol

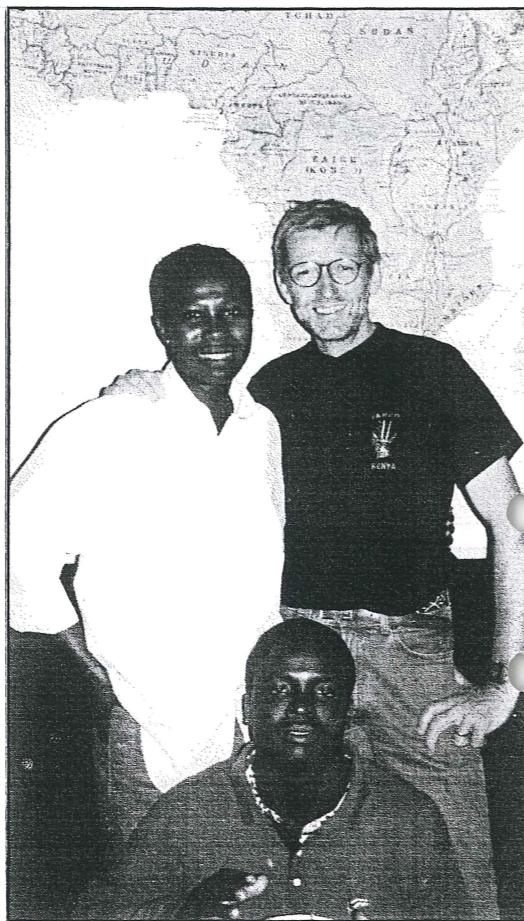
Mora den 1 juni 2001:

*Staffan Eklöv
Helene Ann
Karin Kal
Leif Grönblad
Maria Lindström*

*Irina Svensson
Mariana Harju
Judit Juhász*

*En haut: Staffan avec Afi et Alabambo devant la carte de l'Afrique, le jour nous avons rencontré les étudiants intéressés.
A gauche: De la cérémonie de libération là où on a donné la lettre de donation.*

Ett stort tack till Staffan Eklöv och den internationella gruppen på Skeriol! Ni är fantastiska!

Staffan ordnade en liten informationsstund för oss med kort varsel mitt i det späckade redovisningsprogrammet de sista dagarna på skolåret. Vi var inte förberedda på något sådant efter all försening på vägen till "Schengenland". Men det kom ett stort antal intresserade personer och man ställde flera intressanta frågor. Vi minns särskilt frågan till Afi och Alabambo:

"Vad anser ni vara det viktigaste behovet för er på Foyer Rural/CRASE i Kuma-Dunyo?"

Svaret var kanske något överraskande:

"Det allra viktigaste är, att relationerna mellan oss och er bevaras."

Om vi inte bevarar relationerna, kontakerna, kommer vi inta att kunna hjälpa till med de materiella behoven på CRASE, som verkligen är stora. Här kommer det generösa bidraget från den internationella gruppen att göra stor nytta. Tack. Merci.

*ADJAOU LALYATAKO
AFI
Ajayi
Alabambo
Mati
tufa
M.*

Ici (à.d.) on prépare un champ pour les prochaines plantations.

Här (t.h.) gräver man upp ett fält för kommande plantering

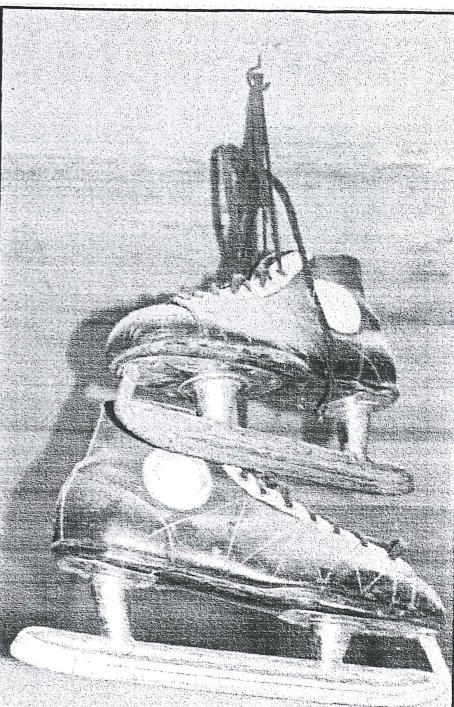
Notre séjour à Skattungbyn.

A Skattungbyn nous avons logé à "Stellans". Le nom indique qu'auparavant c'était la maison d'un homme qui s'appelait Stellan. Afi montre une photo de Stellan là où il fait campagne d'une élection. (voir à gauche). Une paire de patins au plafond et autres choses indique que Stellan était une personne sportive.

I Skattungbyn bodde vi i "Stellans". Namnet antyder att huset tidigare tillhörde en person som hette Stellan. Afi visar ett foto av Stellan, där han är engagerad i en valkampanj (t.v.). Ett par skridskor i taket och andra saker tyder på, att Stellan nog var en idrottsman.

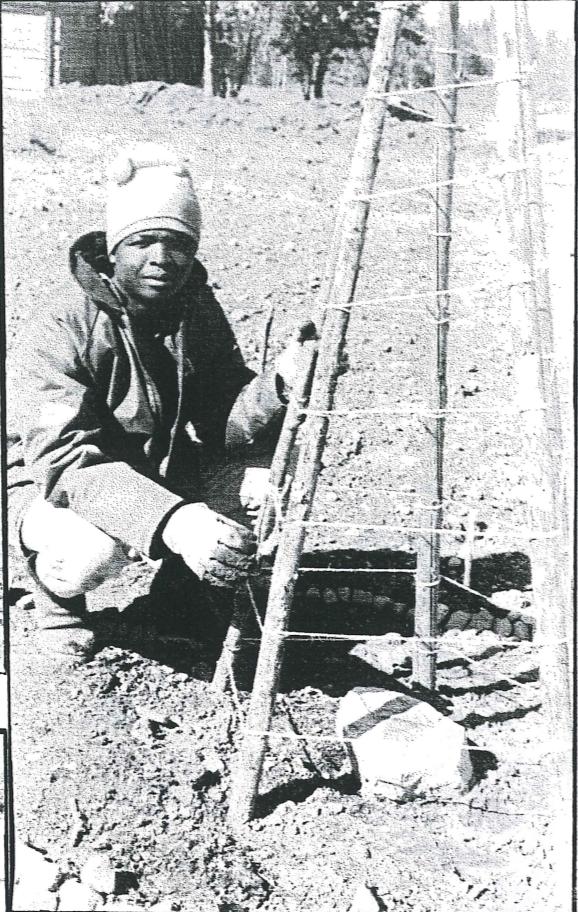
Nous avons logé ensemble avec trois filles du cours de Skattungbyn: Frida, Annika et Linda.

Les cours à Skattungbyn commencent en janvier et se terminent en décembre. Entre autres ils cultivent une certaine superficie pour avoir à manger. Et chaque cours emmagasine des produits alimentaires pour le prochain cours, suffisant pour lui de survivre dès janvier jusqu'à l'été, quand la nouvelle saison agricole commence. Ici (à.g.) on est en train de couper de bois. Il faut beaucoup en stock parce que l'hiver est très froid en Suède et le prochain cours est obligé de chauffer les maisons avec ce bois jusqu'à la fin de l'hiver.

Kurserna i Skattungbyn börjar i januari och slutar i december. Bland annat odlar man på en viss areal för att få föda. Varje kurs lägger upp ett förråd för den kommande kurserna, tillräckligt för att den ska vara försörjd från januari till sommaren, då jordbruksäsongen börjar. Här (t.v.) sågar man ved. Man måste ha ett stort lager, ty vintern är kall i Sverige och nästa kurs måste värma husen tills vintern är över.

Alabambo transport les plantes de poireaux et célerie-raves de la serre au champ.

Après avoir planté on couvre la terre entre les plantes avec d'herbe verte.

Alabambo montre la construction spéciale de Frida.

Alabambo transporterar plantor av purjolök och rot-selleri från växthuset till fältet.

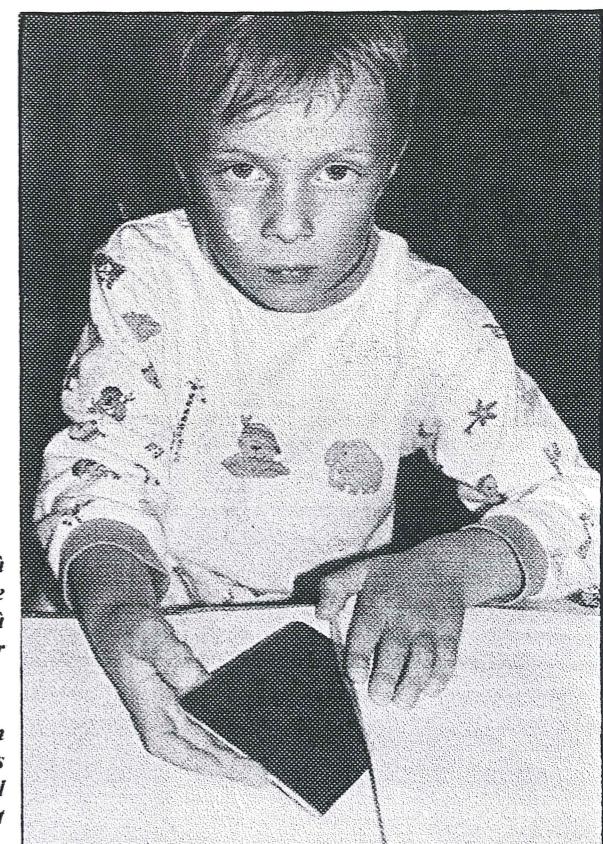
Sedan man satt ner plantorna täcks jorden mellan plantorna med gräs.

Alabambo visar upp Fridas specialbygge.

Afi och Alabambo tillsammans med några av kursdeltagarna och deras lärare vid ladan på avresedagens morgon. Det är dags att ta farväl. Stort tack för att de fick vara med er dessa två veckor!

Afi et Alabambo ensemble avec quelques-uns des apprentis de Skattungbyn et leurs encadreurs. C'est devant la grange le matin du jour de départ. Il est temps de dire au revoir! Grand merci pour qu'ils pouvaient vivre chez vous pendant ces deux semaines!

Petit Viktor Fransson, qui à fait en 2 min. 55 sec. ce que les gens de l'ambassade à Lagos n'avait pas réussir faire.

Unge Viktor Fransson, som på 2 min. 55 sek. lyckades med det som personalen vid ambassaden i Lagos helt misslyckades med.

Om visumproblemen som följd av Schengenavtalet. Des problèmes de visa après le traité de Schengen. Vittneskildring av Alabambo samt ett litet test i att öppna en försändelse. Témoignage par Alabambo et un petit test d'ouvrir un envoi de passeport.

Problem

Angående vår resa till svenska ambassaden i Nigeria för att få våra visa.

Vi lämnade Lome månd. den 7 maj för att komma till Cotonou. Vid gränsen till Nigeria fick vi stora problem. Vår bil från Lome stoppades vid gränsen mellan Benin och Nigeria. De stal mina pengar, 2000 FCFA. Tullmännen sköter inte sitt säkerhetsarbete. Vid samma tullstation hyrde vi en annan, nigeriansk bil för att ta oss till Lagos.

Vi övernattade i Lagos och fred. 8 maj begav vi oss till ambassaden för att få veta sanningen om problemen med passen.

På ambassaden blev vi mottagna med entusiasm, särskilt av ambassadören. Han visade oss hur problemen att finna passen gällt till. Sedan bad man oss att fylla i formulär och vi fick lämna två passfoton. Efter att M Blu fyllt i formulären åt oss, återvände vi omkr 12.15 för att överlämna visumhandlingarna. Omkr 14.00 fick vi våra visa.

Nu är det dags för återresan till Lome. Då vi kom till den nigerianska tullen och visade våra identitettskort, krävde tullmännen att få se våra pass. Då vi vägrade att visa våra pass, krävde tullmännen pengar av oss, innan vi kunde fortsätta mot Lome.

Problèmes

Le voyage au Nigeria pour nos visas à l'ambassade à Lagos.

On a quitté à Lome le lundi 7 mai 2001 pour aller de Cotonou à la frontière du Nigeria où nous avons eu beaucoup de problème de notre voiture de Lomé et elle est arrêtée à la frontière de Cotonou-Nigeria.

A la frontière du Nigeria les gens ont volé mon argent, deux mille francs cfa. Les douaniers ne font pas leurs travaux de sécurité. Sur la même douane on a changé à une autre voiture nigériane pour aller à Lagos.

On a passé une journée à Lagos. Le mardi 8 mai 2001 nous étions parti à l'ambassade pour avoir la vérité des problèmes des passeports. À l'ambassade on nous a reçu avec enthousiasme, surtout l'ambassadeur. Il nous a montré comment s'est passé les problèmes de passeports. Après ça on nous a demandé de remplir les formulaires. On nous a demandé deux photos passeports. Après avoir rempli les formulaires

par monsieur Blu, on était retourné pour faire le dépôt de visas vers 12 h 20 mn, et vers 14 h on nous a donné les visas.

Maintenant c'est notre retour à Lome. Arrivés à la douane du Nigeria on a présenté nos cartes d'inditentes mais les douaniers

nous ont demandé les passeports. On n'avait pas de passeports et ils ont pris de l'argent chez nous avant de nous laisser partir à Lome. Je dois faire savoir les douaniers Nigeriens que l'orsqu'on voyage par avion on ai obligé de présenter les passeports.

Comment on ouvre un envoi.

Nous avons demandé le jeune garçon Viktor Fransson, 5 ans et demi, d'ouvrir le classeur que les personnels de l'ambassade à Lagos n'avaient pas réussi d'ouvrir. (Alabambo et Afi avaient amené le classeur à leur arrivée retardée en Suède). Viktor a reçu l'information suivante: "Dans ce classeur se trouve une grande enveloppe et un petit passeport." Tout cela que le personnel de l'ambassade devraient bien savoir. La poche du passeport était bien entendu fermé avec du scotch.

Sur le table se trouvait un petit couteau de cuisine. On a dit à Viktor qu'il ne faut pas gâter le classeur. Il a pris 2 min 55 sec pour Viktor de trouver le passeport. La plus grande partie de ce temps il a utilisé pour ouvrir la boucle du classeur.

La libération

Vendredi le 2 Février 2001.

Rapport annuel de la libération du 2 février 2001 au CRASE de Kuma-Dunyo.

Il y a treize (13) apprentis qui ont reçu leurs diplômes cette année. Un apprenti ayant donné dix mille francs cfa et huit bouteilles de boissons chacun, et treize apprenants ont donné ensemble 130000 francs cfa et - 13x8 bouteilles =104 bouteilles de boissons. Les dépenses total s'élèvent plus de 300000 francs cfa.

La télévision togolaise est venue pour téléviser la libération.

Fait à Kuma-Dunyo, le 2 Février 2001.

Monsieur Lawotako Alabambo

Kursavslutningen

Fred den 2 februari 2001.

Årsrapport från avslutningen den 2/2 2001 på CRASE i Kuma-Dunyo.

Trettiontlever (13) har fått sina diplom denna gång.

Varje elev måste bidra med 10000 Fcfa och 8 buteljer med dricka. För 13 elever ger detta 130000 F och 104 buteljer med dricka (13x8) gör det en totalkostnad på ca 300000 Fcfa.

Den togoleiska televisionen var där och sände avslutningen.

Kuma-Dunyo, den 2 februari 2001.

Lawotako Alabambo

Mera språkproblem.

När Afî och jag besökte högmässan på pingstdagen i Skattunge kyrka lästes bl a texten om Babels torn ur I Mos 11. Ni minns hur människorna flyttade österut och började bygga ett torn som skulle nå upp till himlen. Herren blev arg och ...

"Då steg Herren ner för att se staden och tornet som människorna byggde. Herren sade: "De är ett enda folk och har alla samma språk. Detta är bara början. Nu är ingenting omöjligt för dem, vad de än föresätter sig. Låt oss stiga ner och skapa förvirring i deras språk, så att den ene inte förstår vad den andre säger." Och Herren skinrade dem från denna plats ut över hela jorden, och de slutade att bygga på staden. Därför kallas den Babel, ty där skapade Herren språkförbistripen på jorden, och därifrån skinrade han människorna ut över hela jorden."

Problème de différentes langues.

Pendant le séjour à Skattungbyn j'ai accompagné Afî à la messe à Skattunge kyrka. C'était le dimanche de Pentecôte. Parmi les textes de ce jour on avait lu ce de Gn 11. Vous vous rappellerez comment les gens avaient se déplacés vers l'orient et là-bas ils ont commencé de construire une tour dont le sommet touche le ciel. Et ...

"Le SEIGNEUR descendit pour voir la ville et la tour que bâtiisaient les fils d'Adam. "Eh, dit le SEIGNEUR, ils ne sont tous qu'un peuple et qu'une langue et ce là leur première œuvre! Maintenant rien de ce qu'ils projettent de faire ne leur sera inaccessible! Allons descendons et brouillons ici leur langue, qu'ils ne s'entendent plus les uns les autres!" De là, le SEIGNEUR les dispersa sur toute la surface de la terre et ils cessèrent de bâti la ville. Aussi lui donna-t-on le nom de Babel car c'est là que le SEIGNEUR brouilla la langue de toute la terre, et c'est de là que le SEIGNEUR dispersa les hommes sur toute la surface de la terre."

Hur långt är då ett år...? En evighet, kanske?

Vid ett kort besök (ca 15 min.) på Molkoms folkhögskola för några dagar sedan föll min blick på en publikation upphängd på anslagstavlorna: "Verksamhetsberättelse för Molkoms folkhögskola år 2000." Jag bläddrade lite förstrött i den och skulle nog lagt den till handlingarna, om inte min blick fastnat på en enda rad under rubriken "internationellt utbyte" (understrucket av mig här nedan): **Under året hade skolan även ett längre besök av två studenter från vänskolan CRASE** (min korrigering) i Togo. Eftersom deras totala tid i Sverige var ynktliga 3 veckor och 3 dagar, började jag fundera på olika tidsuppfattningar. Hur kunde vi ha fått in ett längre besök i Molkom under den, som vi tycker, extremt korta vistelsen i Sverige?

När man är osäker, bör man gå till källorna. Väl hemma frågade jag Afî och Alabambo, vad de ansåg om besöket i Molkom. "On n'a pas resté longtemps" var deras oprecisa svar. Vi tog fram **AGBLE!** nr 63 för att få klart besked. Där finns deras rapport, dag för dag, över deras vistelse i Sverige. Så här ligger det till med Molkom:

De kom hit på kvällen fred. 19/5. Alabambo var redan sjuk och hela lörd. 20/5 tillbringade vid infektionskliniken i Karlstad. Sönd. 21/5 gick Afî i kyrkan och Alabambo låg utslagen av en stark medicinkur. Månd., tisd., onsd. och torsd. förmiddag (3 1/2 dagar) var besökarna verksamma på Molkoms folkhögskola. Det kan tilläggas att sönd. deltog besökarna i Sv Togoförenings styrelse på Molkoms folkhögskola, som då inte hade någon verksamhet igång (1/2 dag). Dagen därpå besökte Gunnar Schotte i Karlstad, varefter besökarna fortsatte till Arlanda för sin hemresa.

Sammanfattning: Besökarna från Togo deltog i aktiviteter på skolan 3 1/2 dagar. De vistades på skolan totalt 6 dagar. Längre besök eller inte?, det är frågan. När afrikanner kommer för sent brukar europeer röpa: "Afrika time." Vad sägs om: "Molkom time"?

När jag nu ändå kommit igång: Stället som våra besökare kommer ifrån heter från början **Foyer Rural**, ett bra namn som inte kan förvanskas så lätt. Det officiella namnet sedan 1978 är Centre Rural d'Activités Socio-Educatives, förkortat **C.R.A.S.E** eller bara **CRASE**. Crase bör förbjudas, innan det omväntas till "Crejs". F.ö. heter vår vän M Blu precis så och inget annat. Ordet är ewe och har ingenting med blå färg att göra. **Förbannade anglofonism!**

Internationellt utbyte

Under året har skolan haft ett flertal internationella kontakter. Journalistiklinjen gjorde en reportageresa till Island. Resan finansierades delvis med anslag från stiftelsen Svensk-Isländska samarbetsfonden.

Kontakten med väntorten Vergale i Lettland har som vanligt varit intensiva. Under hela året har skolan haft en stipendiat därifrån. Skolans Idrotts- och friskvårdsprofil gjorde under våren en studieresresa till Vergale. Resan kunde helt finansieras med ett bidrag från Svenska institutet.

Kursen hade utöver studiebesök och kontakter två specifika uppgifter under sin vistelse i Lettland. Den ena var att medverka med ett litet kulturprogram vid invigningen av en turistled. Iordningställandet av turistleden var ett EU-projekt med bl. a Länsstyrelsen i Värmland som en aktör. Den andra var att anordna en idrottsdag för grundskoleeleverna i Vergale. Båda dessa uppgifter genomfördes på ett mycket bra sätt. Under hösten gjorde en grupp ur personalen en studieresresa och ett vänbesök i Lettland. Hela personalen var under augusti på en studieresresa till två danska folkhögskolor. Vidare har skolan haft en stipendiat från Estland och en från England. Under året hade skolan även ett längre besök av två studenter från vänskolan Crase i Togo.

SVENSKA TOGOFÖRENINGEN

Gävoredovisning för tiden 01.05.01-01.06.30

01.05.04	M.M. AU NOM DES VOLEURS DU, VILLAGE DE, KUMA-DUNYO TOGO	1:-
01.05.15	BIRGITTA SVENSSON, ST TOMTEN, 534 92 TRÄVAD	100:-
01.05.15	GUSTAF ANDERSSON, VETEVÄGEN 6 B, 781 35 BORLÄNGE	100:-
01.05.15	ANGELICA OLDFSSON, HEMFJALL 1155, 920 70 SÖRSELE	200:-
01.05.15	VALTER SKOG, SKÄFTINGEBACKEN 20 6TR, 163 64 SPANGA	223:-
01.05.16	RUNE SELÉN, FOGHAMMARSGATEN 7, 740 50 ALUNDA	1000:-
01.05.23	MARIANNE FRANKLIN, BERGVIKSVÄGEN 59, 161 39 BROMMA	100:-
01.05.23	GUNILJA FORSSANDER-KARLSSON, MARKNADSGATAN 30, 660 60 MOLKOM	100:-
01.05.29	SIGGE O GUNILLA NIWONG, FROSTBO 261, 781 96 BORLÄNGE	100:-
01.05.29	BIRGITTA FREDRIKSSON, LOMV. 465, 191 56 SOLLENTUNA	500:-
01.05.29	SUSANNE LJUNG ADRIANSSON 88, PL 4003, LÖNNÖ	150:-
01.05.30	810 65 SKÄRLINGE	50:-
01.05.30	DAVID LIFMARK, SEMINARIEGATAN 57 B, 1TR, 791 36 FALUN	200:-
01.05.31	ELVING FALCK, GRANINGEVÄGEN 15, 660 60 MOLKOM	100:-
01.05.31	LARS-AKE MATSSON, HELSINGÖRSG. 51, 2TR, 164 44 KISTA	200:-
01.05.31	ANN-MARIE SVENSSON, BODARNA 40, 783 95 GUSTAFS	500:-
01.05.31	KARIN BERTELSEN, SUNDSG. 21, 661 42 SAFFLE	100:-
01.06.01	SUNE SJÖQVIST, ÅSBOPLAN 1, 513 00 FRISTAD	100:-
01.06.05	INGEMAR MOSSBERG, BOSSELVÄGEN 6, 792 36 MORA	100:-
01.06.12	AFUA AFOMALE, S/C ABRENI KODZO. ODEF, B.P. 334 LOME	100:-
01.06.20	MORA FHSK, INTERNATION.GRUPPEN, SKERIOL, BOX 423, 792 27 MORA	35500:-

Summa för perioden:

Bidrag till lärarlöner, 6 mån., (inkl. överföringsavgifter)	27.042,70 SEK
Portokostn.	740,00 SEK
Summa	27.742,70 SEK

Utgifter under perioden 000901 - 010630:

Vi tackar alla trogna bidragsgivare!

Svenska togoföreningens Pgnr: 67 38 44 - 7

Sen ankomst – igen

För andra gången hann studenterna fram först till skolavslutningen

MORA.

Nu har de afrikanska ungdomarna Adjado och Lawatko från Togo kommit till Mora folkhögskola.

Samtidigt blev deras märkliga bemötande på svenska ambassaden i Lagos en regeringsfråga. Ambassaden glömde deras pass i ett brev i drygt en månad.

Även denna gång anlände Adjado och Lawatko till Mora flera månader för sent, endast en vecka före läsårets examen. Förra året kräglade myndigheterna i Togo. Nu missade svenska ambassaden i Lagos att titta igenom ett brev från ungdomarna. Först efter flera veckor såg ambassadpersonalen att ungdomarnas pass fanns i brevet.

Tidningen skrev senast om ungdomarna den 4 maj i år. Först en dryg månad efter det att försändelsen kvitterats ut "hittades passen av min kollega, under min semesterfrånvaro" skrev ambassadens andre sekreterare Svante Liljegren till de afrikanska ungdomarnas kontaktman i Sverige, Mats Mattsson.

Men trots ursäkten krävde ambassaden att ungdomarna personligen skulle infinna sig på svenska ambassaden.

Efter en heldags bilresa genom tre länder Togo, Benin och Nigeria fick de skriva sina namnteckningar och visa foton för en

Åter försenade. Nu är Lawatko och Adjado från Togo i Mora för andra gången. Men återigen denna gång på grund av svenska ambassadens slarv i Nigeria kommer de till sin studietermin på Mora folkhögskola veckan före avslutning.

handläggare på ambassaden. Därefter kunde de kvittera ut sina visum och resan till Mora tycktes klar.

Men vid avresan den 21 maj

från Togos huvudstad Lome gjorde flygbolaget Sabena en miss. De såg inte de nya visumen i ungdomarnas pass. De dröjde tre dagar innan avresan och till

Mora kom de två först fredag den 25 maj. Det uppstod även vissa förvecklingar under mellanlandningen i Bryssel. Där krävde Sabenas representanter ungdomarna skulle visa upp handlingar på att de var inbjudna till Mora.

Flera personer i Sverige, bland annat Vivian Gerdin, reagerade på svenska ambassadens handling av ungdomarna och hon skrev en fråga till utrikesminister Anna Lindh. Ärendet fördes dock över till Maj-Inger Klingvall.

Klingvall säger att regeringen arbetar för en bra service till alla viseringssökande. Men Schengenavtalet kräver en personlig inställelse på svensk ambasad eller ambasad hos ett annat medlemsland i EU, som Sverige har representationsavtal med.

– Sverige arbetar aktivt för att teckna sådana avtal för förbättra servicen, sade Klingvall i sitt svar.

För de båda afrikanska ungdomarna, som studerar sömnad respektive snickeri hemma på den folkhögskola i Togo, som har utbytte med bland annat Mora folkhögskola, har det gjorts iordning ett speciellt program.

Efter avslutningen i Mora ska de få gå på miljökursen i Skattungbyn fram till den 15 juli bortsett från kortare utflykter.

HANS OLANDER
0250-59 24 32

hans.olander@moratidning.com